

De Kinderhof
Katholieke basisschool

ANTI-PESTPROTOCOL

Doelstelling:

- Dit anti-pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Alle betrokkenen, leerkrachten, ouders en kinderen, van onze school voelen zich verantwoordelijk voor het welbevinden van de ander. Door regels en afspraken met elkaar te maken willen wij, wanneer er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar hierop aan kunnen spreken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen spreken wij de intentie uit om alle kinderen in de gelegenheid te stellen zich veilig te kunnen voelen en met veel plezier naar school te gaan!

Hoe gaan we om met pesten op De Kinderhof?

Als team van De Kinderhof vinden wij het belangrijk dat kinderen en ouders op een vreedzame manier met elkaar omgaan. Door middel van heldere (gedrags)verwachtingen en consequent handelen zorgen we voor rust, structuur en veiligheid. Op school willen we regelmatig onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, aanpak van ruzies e.d. aan de orde stellen en bespreekbaar maken. Hiermee willen we duidelijkheid scheppen in de manier van omgaan met elkaar. Pestgedrag, in welke vorm dan ook, wordt op De Kinderhof niet geaccepteerd.

Voorwaarden voor een veilige, pestvrije school:

1. Pesten moet als probleem worden gezien door kinderen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers.
2. Betrokkenen van De Kinderhof willen te allen tijde proberen pestgedrag te voorkomen.
3. We willen het onderwerp "Pesten" preventief met de kinderen bespreekbaar maken door de leerlingen te vragen wat nodig is om zich veilig te voelen in de groep/op school. Elke groep maakt aan het begin van het schooljaar klassenregels, die door alle leerlingen worden ondertekend.
4. Als "pesten" aan de orde is, willen wij als betrokkenen, veelal in samenwerking met de leerlingen en ouders, dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
5. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen, toch weer de kop opsteekt, beschikken wij als team van De Kinderhof over een adequate heldere aanpak, zie verderop in dit protocol.
6. Op De Kinderhof is er een vertrouwenspersonen aangesteld. De vertrouwenspersonen, Marjon Lavrijssen en Tamara Smink, verdiepen zich, samen met de anti-pestcoördinator, Bianca Zaalberg, in de problematiek van het pesten. Zij stellen zich aan het begin van elk schooljaar voor aan de kinderen via klassenbezoeken en aan de ouders via een bericht in De Hofbode.
7. Wanneer de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van externe vertrouwenspersonen mogelijk. Deze vertrouwenspersonen kunnen het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
De externe vertrouwenspersonen van de KPOA zijn:
Jeroen Meiboom en Sylvia van Bragten werkzaam bij CED, beiden zijn bereikbaar via:
Telefoon: 010-4071599
Email: evp@cedgroep.nl

Wat verstaan wij onder pesten bij/door kinderen?

Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk, systematisch last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal, of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht. Pesten gaat uit van een ongelijkwaardige situatie, doet pijn en heeft daardoor een gemeen karakter. Pesten kent slachtoffers, daders en een zwijgende meerderheid. Betrokkenen in situaties met pesten zijn: de pester, de gepeste, de meeloper(s), de helper, de zwijgende meerderheid, de ouders en de leerkrachten.

Pesten kan voorkomen in alle groepen van onze school, enkele voorbeelden van pestgedrag:

- Altijd een bijnaam gebruiken in plaats van de eigen naam.
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven, pesten via WhatsApp, facebook of andere social media.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren.
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van het slachtoffer gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Voorbeelden van signalen waaraan een slachtoffer van pestgedrag herkend kan worden:

- Het kind gaat niet graag naar school.
- Het kind gaat contact met andere kinderen uit de weg.
- Het kind is angstig.
- Andere kinderen vragen het kind niet om mee te doen.
- Eigendommen van het gepeste kind worden vernield of kwijt gemaakt.
- Het kind geeft aan dat ze hem pesten.
- Het kind durft niet naar huis te gaan, kiest een onlogische route van en naar school.
- Het kind staat vaak in pauzes alleen.
- Het kind wilt op school, niet naar buiten.
- Het kind wilt bepaalde kleren niet meer aan.
- Het kind huilt regelmatig, zomaar om niets.
- Het kind heeft veel last van buikpijn, of andere vage somatische klachten.
- Pesten via social media.
- Er worden in de groep briefjes doorgegeven met opmerkingen over het kind.
- Het kind is vaker afwezig en gaat niet graag naar school.
- Het kind wordt dikwijls als laatste gekozen bij het indelen van groepjes.
- Het kind blijft dicht bij de leerkracht staan tijdens pauzes.
- Het kind wordt uitgelachen en/of onvriendelijk benaderd door mede leerlingen.

Hoe willen wij pesten op onze school voorkomen?

Het team van de De Kinderhof vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. De sfeer waarin een kind moet opgroeien is van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Pas als het kind zich veilig voelt kan het zich ontwikkelen. Om een veilige schoolcultuur te creëren vinden wij het belangrijk duidelijke afspraken en verwachtingen te hebben over hoe we met elkaar omgaan. Wij hanteren binnen onze school vaste schoolregels en afspraken: **de Gouden regels**. Deze regels zijn opgesteld door leerkrachten en kinderen en vormen de structuur en de basis waarbinnen een veilig klimaat mogelijk is. Ze dienen ook als kapstok om gedrag van kinderen bespreekbaar te maken. Goed gedrag begint bij duidelijke verwachtingen. We gebruiken hiervoor drie gouden regels.

Onze Gouden regels zijn:

- Wij zijn goed voor onszelf
- Wij zijn goed voor elkaar
- Wij zijn goed voor onze omgeving

Daarnaast hebben wij met elkaar ook gedragsverwachtingen geformuleerd t.a.v.:

Het schoolplein:

- Iedereen mag meedoen
- Als je iets zelf niet kan oplossen dan ga je naar de juf of meester op het plein
- Wij zorgen samen voor een fijn en gezellig plein
- Als de bel gaat ga je rustig in de rij staan

Het leerplein:

- Wij werken aan onze taak
- Wij fluisteren als we moeten overleggen
- Wij mogen lezen op een zitzak en doen dan onze schoenen uit
- Wij blijven van elkaars spullen af
- Wij laten het leerplein netjes achter

De gang:

- Wij lopen rustig in de gang
- Wij houden de gang netjes
- Wij hangen onze jassen en tassen aan de kapstok

Gedurende het schooljaar besteden we aandacht aan:

1. De Gouden weken:

De gouden weken starten direct na de zomervakantie en lopen ongeveer tot aan de herfstvakantie. De start van het schooljaar is een belangrijk moment voor de groep. De eerste weken bepalen het succes voor de rest van het jaar. Ontwikkelt een groep zich tot een positieve, neutrale of negatieve groep? Een klas wordt niet zomaar een groep. Veel activiteiten doen stimuleert de groepsvorming en zorgt ervoor dat de leerkracht de regisseur van het groepsproces is. Praktische energizers en coöperatieve werkvormen helpen om van een klas een (h)echte, veilige groep te maken. In deze eerste weken wordt bijvoorbeeld gewerkt aan: inleven in anderen, je aan afspraken houden, elkaar beter leren kennen, samen een groep vormen en dit uitdragen.

Vijf gouden tips:

- Geef meer complimenten dan kritiek
- Maak samen groepsregels, hoe worden we een gelukkig groep?
- Geef complimenten klassikaal en straf één op één
- Ken je leerling, weet wat hem/haar bezighoudt
- Neem regelmatig de tijd de schoolregels en klassenregels te bespreken. Wat wordt ermee bedoeld en wat willen we ermee bereiken?

2. Het opstellen van klassenregels in alle groepen.

Hierbij wordt de vraag gesteld aan de kinderen: "Wat heb jij nodig om je veilig te kunnen voelen in de groep?"

Voorbeelden van klassenregels:

- Iedereen doet mee.
- Wij praten aardig over elkaar.
- We luisteren naar elkaar.
- Iedereen hoort erbij.
- Wij helpen elkaar.
- Wij blijven van elkaar af.
- Wij komen niet aan elkaars spullen.
- Wij zorgen samen voor een fijne sfeer.
- Wij zorgen er samen voor dat iedereen zich veilig voelt.

Alle kinderen ondertekenen deze zelf gekozen, positief geformuleerde klassenregels. Deze klassenregels worden in de groep opgehangen en worden regelmatig herhaald en met elkaar besproken.

3. De week tegen pesten,
in de 3^e week van september.

4. De Zilveren weken:

de eerste 2 weken na de kerstvakantie.

Tijdens deze periode is het belangrijk weer stil te staan bij de sfeer en de dynamiek in de groep.

Deze weken gebruiken we om te werken aan een positieve groeps sfeer en een veilige groep voor de rest van het jaar!

5. De week van de complimenten:

Ieder mens heeft complimenten nodig op zijn tijd. Daar 'groeien' we van, ze motiveren en bouwen je zelfvertrouwen op en zijn een stimulans om door te gaan. Dat geldt voor volwassenen en zeker ook voor kinderen. Dat geldt voor grote complimenten maar zeker ook voor de kleine complimenten.

6. Kwink:

een methode voor sociaal emotioneel leren. Kwink is volledig online lesmateriaal en bedoeld voor de gehele school. De methode kent een planmatige en preventieve aanpak. Kwink richt zich op de volgende vaardigheden:

- Besef hebben van je zelf
- Besef hebben van de ander
- Relaties kunnen hanteren
- Zelfmanagement
- Keuzes kunnen maken.

Een aantal keer per week oefenen we deze vaardigheden m.b.v. Kwink.

Kwink zet de kracht van de groep in tegen pesten. Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. De kinderen leren elkaar op een positieve manier aan te spreken op hun gedrag. Het kind oefent hiermee zijn sociaal-emotionele vaardigheden gericht op: het **voorkomen van pesten** op school en de kracht van een veilige groep.

Zie ook: www.kwinkopschool.nl

Leerkrachten hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn als eerst verantwoordelijk voor de aanpak van pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. Bekrachten van positief gedrag, begrenzen van negatief gedrag en consequent optreden bij ongewenst gedrag is essentieel hierbij. De leerkrachten kunnen hierin worden ondersteund door collega's, de vertrouwenspersoon, de pestcoördinator, de IB-er en de directie.

Hoe te signaleren?:

D.m.v. het observatie- en signaleringssysteem "Zien" volgen wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Wij kijken naar het emotioneel functioneren (betrokkenheid en welbevinden) en het sociaal functioneren van het kind: sociale flexibiliteit, sociale autonomie, impulsbeheersing, sociaal initiatief, inlevingsvermogen).

Hoe gaan wij met pesten om wanneer na bovenstaande preventieve aanpak alsnog gepest wordt?

Stappenplan voor ruzies en aanpak pestgedrag:

Stap 1:

Het gepeste kind gaat naar de leerkracht. De leerkracht neemt de leiding om het probleem samen op te lossen. Alle kinderen zijn verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep en dienen daarom pestproblemen bij de leerkracht te melden.

Stap 2:

De leerkracht gaat in gesprek met de gepeste leerling. Daarna gaat de leerkracht in gesprek met de pester waarbij bewustwording van de gevolgen van pestgedrag belangrijk is. Zo nodig volgen direct sancties. Dit naar inschatting van de leerkracht:

- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen.
De leerkracht ziet er vervolgens goed op toe dat de gemaakte afspraken worden nageleefd.
- Time-out, de leerling wordt, onder toezicht, buiten de klas geplaatst, of bij een collega.

Stap 3:

Bij herhaald pestgedrag worden ouders hierover geïnformeerd door de leerkracht. Het moment van ouders informeren is naar inschatting van de leerkracht en gerelateerd aan de "zwaarte" van het pestgedrag. De medewerking van de ouders wordt gevraagd om samen een einde aan het probleem te maken.

De leerkracht voert regelmatig een gesprekje met de gepeste leerling om te bekijken of het pesten gestopt is.

De leerkracht maakt vanaf stap 2 een notitie in Parnassys van alle gesprekken die gevoerd worden en beschrijft waaruit het pestgedrag bestaat. De leerkracht overlegt met de IB-er. De vertrouwenspersoon en/of pest-coördinator kunnen in deze ook een rol spelen. Samen staan we sterk. Ouders, leerkrachten, IB en directie lossen het probleem in overleg op.

Stap 4

In extreme gevallen kan het kind dat pest, geschorst of verwijderd worden door de directie.

Enkele mogelijkheden van begeleiding en adviezen:

Begeleiding van de gepeste leerling:

Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
Nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil.
Het kind in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
Zoeken en oefenen van een andere reactie.
Na gaan welke oplossing het kind zelf wil.
Sterke kanten van het kind benadrukken.
Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
Praten met de ouders van de gepeste kind en de ouders van de pester(s).
Koppelen aan sociaal sterke leerling.

Begeleiding van de pester:

Begrenzen van negatief gedrag, consequent optreden bij ongewenst gedrag en bekrachtigen van positief gedrag.
Praten, zoeken naar de reden van het pesten. (baas willen zijn, jaloezie, verveling?).
Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
Excuses aan laten bieden.
Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel.
Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de stop-eerst-nadenken-houding of een andere manier van gedrag aanleren.
Eventueel: Inschakelen professionele hulp van externe instanties.

Oudercontacten:

Wanneer er in een groep gepest wordt en ouders geïnformeerd worden over pesten, dan moet er na enkele weken, ook een terugkoppeling naar ouders toe komen.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelf respect vergroot worden of weer terug komen.
Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Adviezen aan ouders van pesters:

Neem het probleem van uw kind serieus.
Wees u bewust dat elk kind de kans loopt om pester te worden.
Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
Besteed extra positieve aandacht aan uw kind.
Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.

Adviezen aan alle andere ouders:

Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
Geef zelf het goede voorbeeld.
Leer uw kind voor anderen op te komen.
Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
Bij alle adviezen geldt: Wees u als ouders, volwassenen bewust van wat u zegt over anderen in de nabijheid van kinderen. Geef het goede voorbeeld met betrekking tot respect voor de anderen.